

POEL, J.E. Albert van de, doctor in de rechten, journalist (Diest 29 mei 1898 - Breda 2 oktober 1971).

Na zijn humaniora aan het aartsbisschoppelijk college te Diest studeerde hij in 1916-'18 aan de vernederlandste universiteit te Gent, waarna hij zijn studie voortzette aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Daar promoveerde hij in 1928 tot doctor in de rechtsgeleerdheid op het proefschrift Nationaliteit en Staat, waarin hij het goed recht van de nationaliteiten aantoonde, in het bijzonder toegepast op de V.B., aan de hand van de wijsgerige staatsleer van de H. Thomas van Aquino. Hij werd hoofdredacteur van het Dagblad van Noord-Brabant te Breda, waardoor hij een invloedrijke plaats in de katholieke pers en de politiek veroverde. Zo trad hij op in de strijd tegen het Belgisch-Nederlands verdrag, dat door de Staten-Generaal verworpen werd, en schreef hij veel over de haven- en scheepvaartbelangen in het Deltage-

bied. Hij werkte ook mee aan het weekblad Vlaanderen en andere Groot-Nederlands gerichte organen en was een actief lid van het Algemeen Nederlands Verbond.

In de Tweede Wereldoorlog kwam A. van de Poel evenals andere leidende journalisten in een delicate positie, doordat het nazi-bewind sterke druk uitoefende om de pers te beheersen, terwijl de uitgevers al het mogelijke wilden doen om hun bladen in stand te houden. Zo werd hij in 1940 genoopt zitting te nemen in de Raad van Voorlichting. In januari 1941 werd hij echter door de Gestapo gevangen genomen tengevolge van de verzonden aantijging van een wraaklustige nazi-persfotograaf die beweerde in Van de Poels aktentas een plattegrond van een vliegveld te hebben gezien. Hoewel deze bewering vals bleek te zijn, wilde de Gestapo hem niet loslaten : in augustus 1941 werd hij naar het concentratiekamp Neuengamme weggevoerd, waar hij tot november 1943 vastgehouden werd. Door slechte behandeling daar bleef hij invalide, maar zijn geest en wilskracht waren niet gebroken. Zijn boek Neuengamme werd een vlamme aanklacht tegen de nazi-terreur. Het door hem geleide dagblad verdween, maar hij bleef tot het eind van zijn leven werkzaam als journalist en publicist. Als daadkrachtig Groot-Nederlander hield hij zich bezig met de culturele samenwerking en in het bijzonder met de coördinatie van de havenbelangen van Antwerpen en Rotterdam, waarvoor hij vruchtbare contacten onderhield aan beide zijden van de grens.

HENDRIK D. MOMMAERTS